

ва на 1893 г. този опитъ биде замѣстенъ отъ по-пълненъ книгописъ за периода 1641 г. до 1877 г. — отъ А. Теодоровъ. Въ сѣщото време К. Иречекъ свърза сношения и съ запада. Въ парижското списание *Revue de linguistique et de philologie comparée* 1873 той публикува реферати върху българското Периодическо списание и хърватскитѣ народни пѣсни обнародвани отъ Курелацъ. Старитѣ му връзки съ Даничича помогнаха, че той публикува изъ нѣкогашната ръкописна сбирка на Павелъ Й. Шафарикъ, сега въ чешкия музей, неиздания до тогава важенъ старосръбски паметникъ отъ началото на 13 вѣкъ — типика на студенацкия манастиръ, писанъ отъ сина на великия сръбски жупанъ Стефанъ Неманя, по-последенъ сръбски архиепископъ св. Сава (въ Гласника на сръб. учено дружество, часть 40, 1874). Въ списанието *Lutnič* на 1874 напечатана животописитѣ на двама по-стари южно славянски будители, Георги Крижаничъ отъ 17 и Доситей Обрадовичъ отъ 18 столѣтие.

Сѣщата 1874 г. презъ ваканциитѣ той посети Сърбия и Хърватско. Следъ завръщането си описа Сърбия, главно Бѣлградъ, Крагуевацъ и шумадийскитѣ гори въ нѣколко книжки на *Osvěta* (1875), на която отъ тогазъ, при всички премежия и скитания по свѣта, остана вѣренъ сътрудникъ. Тази му статия много похвали стариятъ Палацки.

Голѣмиятъ интересъ, възбуденъ за балканскитѣ земи отъ политическото движение, що избухна на 1875 г. въ Херцеговина и скоро следъ това въ България, подбутна Иречека да напише по-голѣмъ трудъ: българска история, отъ най-старо време дори до основанието на екзархията. Тя можа да бжде издадена благодарение на наследеното познанство съ нѣмския книжаръ Темпски, който е билъ издатель на Палацки, Шафарика и братия Иречекони. Книгата излѣзе на два езика, на чешки (безъ хонораръ): „*Dějiny národa bulharského*“ на свезки отъ юний 1875 до януарий 1876 г., на нѣмски (съ хонораръ): „*Geschichte der Bulgaren*“ изцѣло на нова година 1876 г. Тази история възбуди всеобщо внимание, понеже бѣ издадена тъкмо въ надвечерието на кървавата българска революция презъ пролѣтътъ на 1876 г., която стана причина за руско-турската война 1877—1878 г. Па и откато бѣше излѣзло на 1797 г. Енгеловото съчинение, нѣмаше до сега подобна пълна прирѣчна книга. Тя, написана за кжсо време, имаше разбира се много недостатѣци на първиченъ трудъ. Авторътъ се намираше подъ влиянието на добъръ образецъ: историята на срѣдновѣковна Гърция, която не много преди туй бѣше издалъ следъ усърдни архивни студии професорътъ и библиотекарътъ въ Краловецъ Карлъ Хопфъ. Въ цѣлата книга се забелязва борба противъ историческитѣ легенди, противъ мѣшението на народнитѣ пѣсни и повести съ историята, и стремежъ за реконструиране историята направо отъ сигурни